

waterschap
**Hollandse
Delta**

waterschap **Hollandse Delta**

1^e begrotingswijziging 2024

Foto: Waalbos te Ridderkerk

Inhoudsopgave

	Inleiding	3
1.	Resultaat begrotingswijziging	4
1.1	Waterveiligheid.....	5
1.2	Voldoende en Schoon Water.....	7
1.3	Waterketen	11
1.4	Wegen.....	14
1.5	Bestuur en Organisatie	16
1.6	Algemene dekkingsmiddelen	19
2.	Financiële realisatiegraad investeringen	20
3.	Vaststellingsbesluit	22
4.	Bijlagen	24
4.1	Aansluiting begroting 2024 en beginstand 1 ^e begrotingswijziging 2024	24

Inleiding

Vanuit het Waterschapsbesluit en de financiële verordening van WSHD worden er gedurende het begrotingsjaar tussentijdse rapportages (P&C producten) opgesteld, waarmee inzicht wordt geboden op het financiële verloop van exploitatie en investeringen. Door middel van verschillende P&C producten zoals een begrotingswijziging en Bestuursrapportage (Burap) wordt de Programmabegroting 2024, aangeleverd in november 2023, aangepast op basis van de meest actuele inzichten. De 1e begrotingswijziging is het P&C product waarin deze begroting voor het eerst in 2024 wordt bijgesteld.

Het verschil tussen de Bestuursrapportage (Burap) en de begrotingswijziging is vooral dat een Burap een tussenrapportage is, waarbij over de voortgang van de in de begroting vastgelegde doelstellingen, maatregelen en daaraan verbonden middelen wordt gerapporteerd. De begrotingswijziging daarentegen is een compacte wijzigingsrapportage waarin de mutaties op de begroting per programma kort worden toegelicht en financieel worden vertaald.

Doorgeschoven investeringen

Investeringsplanning die gepland waren om in 2023 af te sluiten, maar waarbij dit om uiteenlopende redenen niet gebeurd is, lopen door naar 2024. Deze investeringen zijn in Jaarstukken 2023 toegelicht. Vanwege het doorwerkingseffect worden deze mutaties in de 1e begrotingswijziging 2024 nogmaals vermeld, om zo de mutatie in 2024 te bekrachtigen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het financiële resultaat voor heel WSHD weergegeven. Ook worden de mutaties op zowel de exploitatie als de investeringen per programma toegelicht. De financiële realisatiegraad wordt weergegeven in hoofdstuk 3. Tenslotte leest u in hoofdstuk 4 het vaststellingsbesluit. Hoofdstuk 5 bevat de (niet-vertrouwelijke) bijlage.

1. Resultaat begrotingswijziging

De mutaties in de begroting leiden tot een resultaat van € 1,5 miljoen (voordeel), in onderstaande tabel is het geprognosticeerd resultaat per programma opgenomen:

Omschrijving (bedragen x € 1 mln.)	Begroting	Begroting (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m maart (excl. verplichtingen)	Begroting na bijstelling	Bijstelling begroting	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Waterveiligheid	23,0	23,0	3,3	23,3	0,4	N
Voldoende en Schoon Water	63,3	63,3	9,1	62,2	-1,1	V
Waterketen	89,6	89,6	20,1	90,3	0,6	N
Wegen	13,8	13,8	-5,2	13,4	-0,4	V
Bestuur en Organisatie	27,6	27,8	6,4	27,3	-0,4	V
Dekkingsmiddelen	-204,2	-204,2	0,8	-204,7	-0,5	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming	13,0	13,2	34,6	11,8	-1,5	V
Toevoeging aan reserves	0,3	0,3	0,3	0,3	0	
Onttrekking aan reserves	-13,3	-13,5	-10,4	-13,5	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	0	0	24,5	-1,5	-1,5	V

Tabel 1. Resultaat 1^e begrotingswijziging 2024

Deze begrotingsbijstelling wordt in de volgende paragrafen toegelicht.

1.1 Waterveiligheid

Omschrijving (bedragen x € 1 mln.)		Begroting	Begroting (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m maart (excl. verplichtingen)	Begroting na bijstelling	Bijstelling begroting	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Lasten	01.10 Preventie (1e laag)	25,1	25,1	3,5	25,0	-0,1	V
	01.20 Ruimtelijke inrichting (2e laag)	0,1	0,1	0,0	0,1		
	01.30 Crisisbeheersing (3e laag)	0,3	0,3	0,0	0,3		
Totaal Lasten		25,5	25,5	3,6	25,4	-0,1	V
Baten	01.10 Preventie (1e laag)	-2,5	-2,5	-0,2	-2,0	0,4	N
	01.20 Ruimtelijke inrichting (2e laag)	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0		
	01.30 Crisisbeheersing (3e laag)	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0		
Totaal Baten		-2,5	-2,5	-0,2	-2,1	0,4	N
Saldo van baten en lasten voor bestemming		23,0	23,0	3,3	23,3	0,4	N
Toevoeging aan reserves		0,2	0,2	0,2	0,2	0	
Onttrekking aan reserves		-1,2	-1,2	-1,2	-1,2	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming		22,0	22,0	2,4	22,4	0,4	N

Tabel 2. Exploitatiebegroting Waterveiligheid

De wijzigingen op het programma Waterveiligheid resulteren na bestemming in een nadeel van € 0,4 miljoen. De oorzaken hiervan zijn:

- Ten opzichte van wat bij de begroting was voorzien, worden er dit jaar minder uren besteed aan de verkenningsfase van het Dijkversterkingsproject 17-3 Oostmolendijk-Ringdijk. Deels doordat een deel van het traject alsnog blijkt te voldoen aan de norm en de opgave kleiner is geworden, deels doordat er werk verschuift naar 2025 vanwege een bijgestelde planning (nadeel € 0,4 miljoen op de baten). De vrijgekomen capaciteit (uren) wordt ingezet op project Zettingsvloeiing verlengde 3de toetsronde.
- In verband met afronding van grondzakendossiers die afkomstig waren uit de dijkversterkingsprojecten in 2017 en 2018 is in de 2^e begrotingswijziging 2023 budget gevraagd. Het bleek niet haalbaar deze dossiers in 2023 af te ronden, waardoor de kosten in 2024 optreden. Dit levert voor 2024 een nadeel op van € 0,1 miljoen.
- Bij het opstellen van de begroting vorig jaar is de post voor klein onderhoud (wordt uitgevoerd op basis van meldingen) gehalveerd en is er een corresponderende post toegevoegd aan het weerstandvermogen. Nu blijken er toch al meer middelen nodig te zijn om het benodigde klein onderhoud uit te kunnen voeren (nadeel € 0,2 miljoen). Afgewacht wordt of deze extra last kan worden opgevangen in de begroting, anders kan er in een latere begrotingswijziging dit jaar alsnog een keuze gemaakt worden om deze te dekken uit het weerstandsvermogen.
- De kapitaallasten zijn geactualiseerd op basis van de boekwaarde per 1 januari 2024. Dit voordeel wordt o.a. veroorzaakt doordat de investering Versterking 3 regionale waterkeringen vertraging heeft opgelopen en de investering Sluisdok/schotbalkkering Hellevoetsluis goedkoper uitgevoerd werd dan geraamd (voordeel € 0,4 miljoen).

Investerings

Waterveiligheid	Status	Laatst bestuurlijk vastgestelde data	Geactualiseerde bestuurlijke data	Toelichting
7202100320 Versterken drie regionale waterkeringen	LOPEND	sep-2019 jun-2024	sep-2019 jun-2024	Financiën: In 2023 is een aanvullend krediet verstrekt door D&H voor het afronden van de werkzaamheden langs de Keen. De gekozen uitvoeringsmethode, het drukken van de damwanden bleek niet mogelijk. In plaats daarvan moesten de damwanden worden getrild. Dit betekende een flinke vertraging en hogere, extra kosten voor het project. Vervolgens verliep ook het trillen van de damwanden niet volgens plan en moesten er opnieuw extra maatregelen genomen worden om niet nog een keer vertraging op te lopen. Verder is op het eerste deel van het traject de beschoeiing vervangen, maar blijkt dit op enkele plekken niet voldoende diep om de grond te keren. Op deze plekken wordt de beschoeiing verlengd.
7202200015 Realisatie Zettingsvloeiing V3T	LOPEND	nov-2022 jun-2027	nov-2022 jun-2027	Financiën: Van het HWBP hebben wij in 2023 een aanvullende beschikking ontvangen, omdat wij, onverwacht een stikstofprocedure moesten doorlopen voor de locatie Grevelingen. Oorzaak hiervan was de uitspraak van de Raad van State dat de bouwvrijstelling niet gebruikt mag worden bij bouwprojecten. Voor het project zijn opnieuw stikstofuitstoot berekeningen gedaan en daar uit bleek dat er wel stikstofuitstoot is, maar zo weinig dat het geen significante negatieve effecten zijn op het aangelegen Natura 2000. Het doorlopen van de stikstofprocedure bleek niet meer nodig. De toegezegde aanvullende subsidie is niet meer nodig en wordt teruggegeven aan het HWBP. De eigen WSHD- bijdrage wordt daarmee ook naar beneden bijgesteld.

Tabel 3. Investerings Waterveiligheid

1.2 Voldoende en Schoon Water

Omschrijving (bedragen x € 1 mln.)		Begroting	Begroting (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m maart (excl. verplichtingen)	Begroting na bijstelling	Bijstelling begroting	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Lasten	02.10 Basisinricht watersysteem/Basiswaterkwal	39,7	39,7	5,8	39,5	-0,3	V
	02.20 Robuust en klimaatbestendig watersysteem	18,1	18,1	3,4	17,4	-0,7	V
	02.30 Faciliteren gebruiksfuncties	8,4	8,4	1,1	8,4		
Totaal Lasten		66,2	66,2	10,3	65,2	-1,0	V
Baten	02.10 Basisinricht watersysteem/Basiswaterkwal	-1,8	-1,8	-1,0	-1,9	-0,1	V
	02.20 Robuust en klimaatbestendig watersysteem	-0,9	-0,9	-0,2	-0,9		
	02.30 Faciliteren gebruiksfuncties	-0,3	-0,3	-0,1	-0,3		
Totaal Baten		-2,9	-2,9	-1,3	-3,0	-0,1	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming		63,3	63,3	9,1	62,2	-1,1	V
Toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves		-6,7	-6,8	-3,7	-6,8	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming		56,6	56,5	5,4	55,3	-1,1	V

Tabel 4. Exploitatiebegroting Voldoende en Schoon Water

De wijzigingen op het programma Voldoende en Schoon Water resulteren na bestemming in een voordeel van € 1,1 miljoen. De oorzaken hiervan zijn:

- Voor het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) en het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) wordt budget vanuit het programma Voldoende en Schoon Water overgeheveld naar Bestuur en Organisatie ten behoeve van inhuur (€ 0,3 miljoen voordelig).
- De kapitaallasten zijn geactualiseerd op basis van de boekwaarde per 1 januari 2024. Dit wordt veroorzaakt doordat o.a. de investeringen Nieuw Besturing Watersysteem - Technische Automatisering (NBWS-TA) en Nieuw Besturing Watersysteem – Beslissing Ondersteunend Systeem (NBWS-BOS) vertraging hebben opgelopen en daardoor niet in 2023 zijn afgesloten (€ 0,7 miljoen voordelig).
- Ten behoeve van het project 'Reductie gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw' zijn vanuit de Provincie baten ontvangen (€ 0,1 miljoen voordelig).

Investerings

Voldoende en Schoon Water	Status	Laatst bestuurlijk vastgestelde data	Geactualiseerde bestuurlijke data	Toelichting
7103100199 Spinozapark fase 3	LOPEND	nov-2013 dec-2024	nov-2013 dec-2026	Tijd: De sloop van de school is uitgesteld i.v.m. de opvang van asielzoekers. Hierdoor vindt de aanleg van de waterberging plaats in 2026.
7103100362 Waterkraan fase 1 Dordrecht	LOPEND	mei-2022 dec-2023	mei-2022 dec-2024	Tijd: De uitvoering van het project Waterkraan heeft vertraging opgelopen door langer benodigde doorlooptijd voor afstemming over de uitvoering van de automatisering en de realisatie van de energieaansluiting door het nutsbedrijf. Afronding staat nu gepland voor 2024.
7103100368 Waterberging hart van Reyeroord	LOPEND	jun-2022 dec-2024	jun-2022 dec-2024	Financiën: De ontvangen subsidie vanuit de Impulsregeling van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie is verrekend in de totale bijdrage aan de waterberging van de gemeente Rotterdam. Hierdoor zijn de lasten en baten bijgesteld wat geen impact heeft op de netto kosten van het krediet.
7103100370 Waterberging Zwijndrecht fase 1	LOPEND	sep-2022 dec-2023	sep-2022 dec-2024	Tijd: In verband met een langere doorlooptijd voor het verkrijgen van de vergunning voor het werk en de aangetroffen verontreinigingen wordt de waterberging in 2024 gerealiseerd.
7103100377 Vervanging Beschoeiingen 2024	LOPEND	jan-2024 dec-2024	jan-2024 dec-2024	Scope: Diverse wijzigingen t.o.v. de oorspronkelijke scope, zoals vermeld in de vertrouwelijke bijlage ten tijde van het vrijmaken door D&H: eenmaal een locatie toegevoegd en eenmaal een locatie uit de scope gehaald.
7103300155 Vernieuwen Gemaal Berkenrijspad	LOPEND	aug-2023 dec-2024	aug-2023 dec-2024	Financiën: Voor deze investering heeft het waterschap een subsidie ontvangen vanuit de impulsregeling van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie. Hierdoor dalen de netto kosten.
7103100346 De Eendragt, fase 2	POTENTIEEL	2024 2026	Vervallen Vervallen	Scope: De maatregelen zijn opgenomen in de scope van de investeringen watergebiedsplan Hoeksche Waard Zuid West en Renovatie Gemaal De Eendragt waarmee deze aparte investering komt te vervallen.
7103100378 Optimaliseren stuw Bolkafstraat (09307ST)	POTENTIEEL	2024 2024	2024 2024	Financiën: Voor deze investering ontvangt het waterschap een subsidie vanuit de impulsregeling van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie. Hierdoor dalen de netto kosten.
7103100383 Noodzaak vervangen gemaal Kloosterweg	POTENTIEEL	2024 2026	Vervallen Vervallen	Scope: Vervanging van vijzelgemaal Kloosterweg is onderdeel van het watergebiedsplan Oudeland en Binnenmaas waarmee deze aparte investering komt te vervallen.
7103100391 Kruising gemaal-inlaat primkering 2023	POTENTIEEL	2025 2026	Vervallen Vervallen	Scope: Uit eerste onderzoek en toetsing zijn vooralsnog geen leidingen aangewezen die op korte termijn vervangen moeten worden. Er vindt nog aanvullend onderzoek plaats om te bepalen of er leidingen moeten aangepast. Mocht dit het geval zijn, zal een nieuwe investering worden opgevoerd.
7103100392 Inlaten boezemwatergangen 2023	POTENTIEEL	2024 2026	Vervallen Vervallen	Scope: Uit onderzoek naar de inlaten in de boezemwaterkeringen is gebleken dat er op korte termijn geen inlaten aangepast hoeven te worden. Hierdoor is er geen scope voor deze investering, waardoor deze komt te vervallen.

Voldoende en Schoon Water	Status	Laatst bestuurlijk vastgestelde data	Geactualiseerde bestuurlijke data	Toelichting
7103100396 Watergebiedsplan Flakkee Oosthoek	GEPLAND	2024 2027	2025 2027	Tijd/Financiën: Voor dit watergebiedsplan zijn de knelpunten bekend, deze zijn opgenomen in het Watergebiedsplan 0.2. De planning en de raming zijn aangepast op basis van de verwachte oplossingsrichtingen zoals beschreven in het Watergebiedsplan 0.2.
7103100397 Watergebiedsplan Hoeksche W. Zuid-West	GEPLAND	2025 2028	2024 2027	Tijd/Financiën: Voor dit watergebiedsplan zijn de knelpunten bekend, deze zijn opgenomen in het Watergebiedsplan 0.2. De planning en de raming zijn conform aangepast. Voor een van de maatregelen wordt aangesloten bij een initiatief van een derde dat dit jaar wordt uitgevoerd.
7103100412 Watergebiedsplan Putten	GEPLAND	2024 2027	2024 2028	Tijd/Financiën: Voor dit watergebiedsplan zijn de knelpunten bekend, deze zijn opgenomen in het Watergebiedsplan 0.2. De planning en de raming zijn conform aangepast.
710309998 Risicokrediet Voldoende en Schoon Water	LOPEND	--	--	Financieel: Ophoging risicokrediet op basis van actueel risicoprofiel investeringen programma Voldoende en Schoon Water. Zie toelichting op de volgende pagina.
7103300149 Vervangen grondwatermeetnet	POTENTIEEL	2024 2024	Vervallen Vervallen	Scope: De werkzaamheden ten behoeve van het vervangen grondwatermeetnet classificeren als exploitatiewerkzaamheden, waardoor de investering komt te vervallen.
7103300154 Renovatie gemaal de Eendragt	POTENTIEEL	2023 2027	2024 2027	Tijd: Door de toevoeging van de vispassage aan de scope kost de voorbereiding voor de renovatie van gemaal De Eendragt meer tijd en staat het vrijmaken van het krediet gepland voor 2024.

Tabel 5. Investerings Voldoende en Schoon Water

Programmabreed risicokrediet

Programma <i>(bedragen x € 1 mln.)</i>	Stand jaarrekening 2023	Benut	Toegevoegd vanuit vrijgemaakte investering	Extra toevoeging	Stand 1e begrotingswijziging 2024
Voldoende en Schoon Water	2,2	0,3	0	0,6	2,5

Tabel 6. Programmabreed risicokrediet Voldoende en Schoon Water

De benodigde hoogte van het risicokrediet is geactualiseerd op basis van de actuele risicoregisters van de afzonderlijke investeringen. Hieruit blijkt dat er momenteel onvoldoende risicokrediet beschikbaar is om het actuele risicoprofiel van het programma te kunnen dekken. Hierdoor wordt gevraagd om het risicokrediet op te hogen met € 0,6 miljoen. De specificatie per project van de onttrekkingen uit het programmabreed risicokrediet Voldoende en Schoon Water wordt vermeld in de vertrouwelijke bijlage.

1.3 Waterketen

Omschrijving (bedragen x € 1 mln.)		Begroting	Begroting (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m maart (excl. verplichtingen)	Begroting na bijstelling	Bijstelling begroting	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Lasten	03.10 Beheer RWZI's	93,0	93,0	20,7	93,6	0,6	N
	03.20 Impact op oppervlakte water	0,1	0,1	0,0	0,1		
	03.30 Doelmatige waterketen	0,2	0,2	0,1	0,2		
Totaal Lasten		93,3	93,3	20,8	93,9	0,6	N
Baten	03.10 Beheer RWZI's	-3,6	-3,6	-0,6	-3,6	0,0	N
	03.20 Impact op oppervlakte water	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0		
	03.30 Doelmatige waterketen	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0		
Totaal Baten		-3,7	-3,7	-0,6	-3,6	0,0	N
Saldo van baten en lasten voor bestemming		89,6	89,6	20,1	90,3	0,6	N
Toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves		-2,9	-2,9	-2,9	-2,9	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming		86,7	86,7	17,3	87,4	0,6	N

Tabel 7. Exploitantiebegroting Waterketen

De wijzigingen op het programma Waterketen resulteren na bestemming in een nadeel van € 0,6 miljoen. De oorzaken hiervan zijn:

- Als gevolg van veranderende wet- en regelgeving en de duurzaamheidsopgave (transitiepaden Waterketen) is extra budget benodigd, om de benodigde transitie goed vorm te geven (nadeel € 0,2 miljoen).
- Voor de RWZI Dokhaven zijn kettingen voor de nabezinktanks aangeschaft (VV 14-02-2024, iBabs 1003) (nadeel € 0,2 miljoen).
- Conform voorstel 'Versnellingsprogramma Lachgas' (VV 24-04-2024, iBabs 960) worden de financiële mutaties verwerkt. Per saldo geeft de verwerking van de lasten en de baten een nadeel van € 0,1 miljoen.
- Het afvalwaterakkoord met gemeente Dordrecht wordt in 2024 getekend. Er is door het College besloten dat het WSHD aandeel voor de resterende kapitaallasten in één keer wordt afgekocht (nadeel € 0,1 miljoen).
- Een aantal restwerkzaamheden vanuit calamiteiten 2023 (voorkomen overschrijding lozingsnormen Dokhaven en persleidingbreuk Rockanje) met uitvoering in 2024 was niet voorzien (nadeel € 0,1 miljoen).

Investerings

Waterketen	Status	Laatst bestuurlijk vastgestelde data	Geactualiseerde bestuurlijke data	Toelichting
7304100708 Dokhaven bellenbeluchting B-trap	GEPLAND	2025 2027	Vervallen Vervallen	Financiën: Dokhaven Bellenbeluchting B-trap is integraal onderdeel van de vastgestelde ALM-voorkeursvariant RWZI Dokhaven. Deze investering wordt opgenomen in de integrale uitwerking naar programmering van de tweesporen aanpak Dokhaven en daarom kan deze investering vervallen.
7304100118 Online meters waterlijn RWZI's	LOPEND	jun-2020 dec-2024	jun-2020 dec-2024	Scope/Financiën: Door de bestuurlijk vastgestelde slibstrategie is het project Online meters Sliblijn vervallen in Burap-2023. De aanpassing van de infrastructuur is, vanwege werk met werk, meegenomen in de scope van het project online meters waterlijn RWZI's. Met het vervallen online meters sliblijn, is dat deel van de scope ook komen te vervallen.
7304100195 Vervangen hoofdverdelers RWZO Dokhaven	LOPEND	apr-2023 dec-2024	apr-2023 dec-2025	Tijd: De testwerkzaamheden zijn door de slechte weersperiode later uitgevoerd dan gepland. Daarnaast heeft de aanbesteding in de afrondende fase vertraging opgelopen door personele uitval van medewerkers.
7304210053 Vervanging Gashouder Sluisjesdijk	LOPEND	jun-2023 jun-2024	jun-2023 okt-2024	Tijd: Door de lange levertijden van materialen voor de gashouder is de planning bijgesteld.
7811700014 RWZI Duurzaamheid en Veiligheid IJS.	LOPEND	mrt-2022 dec-2024	mrt-2022 dec-2025	Tijd: Vanwege personele wisselingen is er vertraging in de voorbereiding van de pilot locatie op RWZI Zwijndrecht; de uitvoering verschuift naar achteren. Financiën: Voor het realiseren van de maatregelen om de huisvesting (kantoorgebouw) op de locatie Zwijndrecht te verduurzamen, valt de offerteprijs hoger uit dan verwacht. Dit prijsverschil zit vooral in de aanpassing op het gebied van isolatie en de aanpassingen aan de installatie die nodig is om invulling te geven aan het niveau 'optimaal duurzaam'. Met behulp van de subsidie kan het verschil tussen de offerteprijs en het investeringskrediet worden gedekt. Het totale investeringskrediet wordt hiermee opgehoogd, de scope blijft gelijk.
7304100207 Huis op Orde 2020 Jaarschijf 2023	POTENTIEEL	2023 2025	Vervallen Vervallen	Financiën: In het afgelopen jaar zijn uit dit krediet meerdere vervangingsinvesteringen vrijgemaakt. Het investeringskrediet is volledig ingezet en kan daarom vervallen.
7304100208 Waterketen 2023 HoO	POTENTIEEL	2023 2025	Vervallen Vervallen	Financiën: In het afgelopen jaar zijn uit dit krediet meerdere vervangingsinvesteringen vrijgemaakt. Het investeringskrediet is volledig ingezet en kan daarom vervallen.
7304100209 Vervangingsinvest. Waterketen 2024	POTENTIEEL	2024 2026	2024 2026	Financiën: Met de uitwerking van de vervangingsinvesteringen uit het raamkrediet is gebleken dat het krediet niet toereikend is.
7304210048 Slibgisting RWZI Dordrecht	POTENTIEEL	2024 2028	2025 2029	Tijd: Het traject om te komen tot een afwegingskader slibstrategie en de verkenning van de mogelijke samenwerking met HVC heeft langer geduurd dan voorzien.

Tabel 8. Investerings Waterketen

Programmabreed risicokrediet

Programma <i>(bedragen x € 1 mln.)</i>	Stand jaarrekening 2023	Benut	Toegevoegd vanuit vrijgemaakte investering	Extra toevoeging	Stand 1^e begrotingswijziging 2024
Waterketen	7,8	0,9	0,03		7,0

Tabel 9. Programmabreed risicokrediet Waterketen

In de periode vanaf 1 januari 2024 tot de input van 15 maart voor de 1^e begrotingswijziging van 2024 is er voor het programma Waterketen een drietal benuttingen geweest voor een totaal van € 0,9 miljoen. Er is in deze periode een krediet voor de Kettingen nabezinktank RWZI Dokhaven vrijgemaakt, deze heeft een afdracht gedaan aan het risicokrediet.

De specificatie per project van de toevoegingen aan en onttrekkingen uit het programmabreed risicokrediet Waterketen wordt vermeld in de vertrouwelijke bijlage.

1.4 Wegen

Omschrijving (bedragen x € 1 mln.)		Begroting	Begroting (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m maart (excl. verplichtingen)	Begroting na bijstelling	Bijstelling begroting	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Lasten	04.10 Verkeersveiligheid	4,6	4,6	1,1	4,9	0,3	N
	04.20 Bereikbaarheid	19,7	19,7	3,3	19,1	-0,6	V
Totaal Lasten		24,3	24,3	4,4	24,0	-0,3	V
Baten	04.10 Verkeersveiligheid	-0,5	-0,5	-0,0	-0,5		
	04.20 Bereikbaarheid	-10,0	-10,0	-9,5	-10,1	-0,1	V
Totaal Baten		-10,5	-10,5	-9,6	-10,6	-0,1	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming		13,8	13,8	-5,2	13,4	-0,4	V
Toevoeging aan reserves		0,0	0,0	0,0	0,0	0	
Onttrekking aan reserves		-1,9	-2,0	-2,0	-2,0	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming		11,9	11,8	-7,1	11,5	-0,4	V

Tabel 10. Exploitatiebegroting Wegen

De wijzigingen op het programma Wegen resulteren in een voordeel van € 0,4 miljoen. De oorzaken hiervan zijn:

- Jaarlijks wordt de bijdrage WHW-gelden geïndexeerd aan de hand van het groeipercentage zoals opgenomen in de septembercirculaire. Op basis van de septembercirculaire 2023 is de bijdrage voor 2024 bijgesteld (voordeel € 0,1 miljoen). De definitieve indexatie volgt in september 2024 en wordt verwerkt in de 3e begrotingswijziging.
- In 2022 is de kostentoedelingsverordening wegenheffing herzien waardoor er vanaf 2023 niet langer een heffing wordt opgelegd voor de categorieën ongebouwd en natuur. Hierdoor valt de heffing die WSHD zichzelf oplegt lager uit en kan het hiervoor gereserveerde budget structureel worden verlaagd (voordeel € 0,1 miljoen).
- Door een prijsstijging in het nieuwe contract voor de uitvoering van gladheidsbestrijding zijn de strooikosten met 25% gestegen. Hiernaast zijn ook de kosten voor de consignatievergoeding (oproepdienst derden) door indexatie met 15% gestegen. De totale kosten zijn hierdoor hoger dan eerder geraamd (nadeel € 0,1 miljoen).
- De kosten voor elektriciteit en het transport daarvan zijn voor openbare verlichting hoger dan geraamd. Hiernaast is er met ingang van 2024 een nieuwe storingsdienst gecontracteerd tegen hogere kosten (nadeel € 0,2 miljoen).
- Actualisatie van de kapitaallasten per 1 januari 2024. Dit wordt veroorzaakt doordat o.a. de investeringen Groot Onderhoud, Optimalisatie fietsnetwerk en Trajectaanpak Duurzaam Veilig vertraging hebben opgelopen (voordeel € 0,5 miljoen).

Investerings

Wegen	Status	Laatst bestuurlijk vastgestelde data	Geactualiseerde bestuurlijke data	Toelichting
7405130088 Buitenom H0172 vak 40, 45, 50	LOPEND	jun-2020 sep-2024	jun-2020 dec-2025	Tijd: Voordat er Groot Onderhoud kan worden uitgevoerd, is er nog nadere afstemming nodig met de gemeente op het gebied van Duurzaam Veilig Inrichten (DVI) omdat de wegategorisering verandert van een gebiedsontsluitingsweg naar een erftoegangsweg. De definitieve afstemming heeft nog niet plaatsgevonden. De opgave vraagt wel een hoger budget en de uitvoering wordt uitgevoerd in 2 jaar.
7405130153 Groot onderhoud regio Oost	LOPEND	feb-2022 sep-2024	feb-2022 jun-2024	Tijd: Het doorgeschoven werk vanuit 2023 wordt in het voorjaar uitgevoerd en kan dus eerder worden afgesloten.
7405130178 Herplantplicht plantseizoen 2024-2025	LOPEND	jan-2024 dec-2024	jan-2024 mrt-2025	Tijd: Het seizoen voor bomen planten loopt van het najaar tot aan het voorjaar het jaar daaropvolgend. Daarom is de realisatie datum daarop aangepast, zodat deze met het seizoen overeenkomt wanneer de bomen worden geplant.
7405210088 Vervangen verkeersregelinstallaties	POTENTIEEL	2024 2024	2024 2024	Scope: Het betrof initieel de vervanging van drie verkeersregelinstallaties (VRI's). In het kader van de mogelijke overdracht van wegen, kan tenminste één VRI in die gesprekken worden meegenomen en hoeft niet op korte termijn vervangen te worden. Daarom is die uit deze investering gehaald.

Tabel 11. Investerings Wegen

1.5 Bestuur en Organisatie

Omschrijving (bedragen x € 1 mln.)		Begroting	Begroting (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m maart (excl. verplichtingen)	Begroting na bijstelling	Bijstelling begroting	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Lasten	07.10 Bestuur	15,6	15,3	3,2	14,7	-0,6	V
	07.20 Externe Communicatie	2,7	2,7	0,6	2,7		
	07.30 Regulering	10,8	10,8	2,7	10,8	0,0	N
	07.40 Calamiteitenorganisatie	1,0	1,0	0,2	1,0		
	07.90 Bedrijfsvoering	0,3	0,7	0,1	1,6	0,9	N
Totaal Lasten		30,3	30,5	6,9	30,8	0,3	N
Baten	07.10 Bestuur	-1,6	-1,6	-0,6	-1,7	-0,2	V
	07.20 Externe Communicatie	-0,2	-0,2	-0,0	-0,2		
	07.30 Regulering	-1,0	-1,0	-0,2	-1,0		
	07.40 Calamiteitenorganisatie	-0,1	-0,1	-0,0	-0,1		
	07.90 Bedrijfsvoering	0	0	0,4	-0,6	-0,6	V
Totaal Baten		-2,8	-2,8	-0,4	-3,5	-0,7	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming		27,6	27,8	6,4	27,3	-0,4	V
Toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves		-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming		26,9	27,1	5,8	26,7	-0,4	V

Tabel 12. Exploatiebegroting Bestuur en Organisatie

De wijzigingen op het programma Bestuur en Organisatie resulteren in een voordeel van € 0,4 miljoen. De oorzaken hiervan zijn:

Lasten:

- De kapitaallasten zijn geactualiseerd op basis van de boekwaarde per 1 januari 2024. Dit wordt veroorzaakt doordat o.a. de investering Fysieke Toegangsbeveiliging later financieel wordt afgesloten dan gepland (voordeel € 0,5 miljoen).
- Ter dekking van de programmakosten voor 'Versnellingsprogramma Lachgas' (VV 24-4-2024, iBabs 960) wordt budget overgeheveld naar programma Waterketen (voordeel € 0,1 miljoen).
- Vanwege vaststelling van de CAO 2024 en een bijstelling van overige personeelsbudgetten, zijn de personeelslasten bijgesteld (nadeel € 0,4 miljoen).
- Voor het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) en het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) wordt budget vanuit het programma Voldoende en Schoon Water overgeheveld naar Bestuur en Organisatie ten behoeve van inhuur (€ 0,3 miljoen nadelig).
- De sloopkosten, makelaarskosten en de kosten voor het verkoop gereed maken is conform het voorstel heroverweging afstoten panden IJsselmonde (VV 23-11-2023) opgevoerd (nadeel € 0,1 miljoen).

- Kosten voor vuilafvoer zijn per abuis bij de begroting 2024 geschrapt. Dit betreft de huur van de rolcontainers op de steunpunten en werven en het transport en de afvalverwerkingskosten (nadeel € 0,1 miljoen).
- Diverse kleine posten zoals de revisiekosten voor een meetwagen, naar aanleiding van het vervallen van de investering aanschaf meetwagen, en kosten voor de rechtmatigheidsverantwoording ten behoeve van de jaarrekening (nadeel € 0,1 miljoen)

Baten:

- Eind 2023 is door het Rijk op grond van de Subsidieregeling uitvoeringskosten waterschappen Wet open overheid (Woo, Staatscourant 2023, 24222) en het Kaderbesluit BZK-subsidies een subsidie toegekend (voordeel € 0,2 miljoen). De subsidie wordt ingezet om door middel van inkoop van diensten te voldoen aan de werkzaamheden die voortvloeien uit de implementatie Woo.
- Conform het voorstel heroverweging afstoten panden IJsselmonde (VV 23-11-2023) wordt een opbrengst verwacht uit verkoop van objecten (voordeel € 0,6 miljoen).
- Daarnaast zijn baten verwacht voor het inruilen van een tractor (voordeel € 0,05 miljoen).
- Op basis van de realisatie van de afgelopen jaren is de uitkering voor betaald ouderschapsverlof en extra geboorteverlof bijgesteld (voordeel € 0,05 miljoen).
- Detacheringsopbrengst is bijgesteld als gevolg van voortijdig vertrek van een gedetacheerde medewerker (nadeel € 0,1 miljoen).

Investerings

Bestuur en Organisatie	Status	Laatst bestuurlijk vastgestelde data	Geactualiseerde bestuurlijke data	Toelichting
761000009 Fysieke Toegangsbeveiliging	LOPEND	jun-2020 dec-2023	jun-2020 jul-2024	Tijd: De bouwkundige werkzaamheden heeft de aannemer grotendeels afgerond in 2023. Op een aantal locaties is echter aanpassing van de aanwezige deuren nodig om de nieuwe sloten te kunnen installeren. De afronding van deze werkzaamheden vindt plaats in 2024. De financiële afsluiting van het project vindt daardoor eveneens in 2024 plaats.
7811700019 Verlichting Waterschapshuis	LOPEND	mrt-2022 dec-2024	mrt-2022 dec-2024	Financiën: Voor de realisatie van de werkzaamheden valt de offerteprijs hoger uit dan verwacht. Eind vorig jaar is voor deze maatregelen een aanvraag verstuurd voor de DUMAVA subsidie. Deze projectgebonden subsidie dekt verhoudingsgewijs een deel van de totale projectkosten, zodoende ook het verschil tussen de offerteprijs en het investeringskrediet. Extra middelen zijn hierdoor niet nodig. De werkzaamheden kunnen dit jaar worden gerealiseerd.
7607320003 Aanschaf meetwagen	POTENTIEEL	2023 2024	Vervallen Vervallen	Financiën: Na het reviseren van de eerste meetwagen in 2023 is in 2024 besloten om ook de tweede meetwagen te reviseren. Hierdoor vervalt de investering; kosten worden gedekt in de exploitatie.

Tabel 13. Investerings Bestuur en Organisatie

1.6 Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving (bedragen x € 1 mln.)		Begroting	Begroting (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m maart (excl. verplichtingen)	Begroting na bijstelling	Bijstelling begroting	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Lasten	08.10 Onvoorzien	0,3	0,3	0	0,3		
	08.20 Algemene lasten en baten	5,7	5,7	0,8	5,7	0	
	08.30 Belastingopbrengst	0	0	0	0		
Totaal Lasten		6,0	6,0	0,8	6,0	0	
Baten	08.20 Algemene lasten en baten	-1,5	-1,5	-0,0	-2,0	-0,5	V
	08.30 Belastingopbrengst	-208,7	-208,7	0	-208,7		
Totaal Baten		-210,2	-210,2	-0,0	-210,7	-0,5	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming		-204,2	-204,2	0,8	-204,7	-0,5	V
Toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves		0	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming		-204,2	-204,2	0,8	-204,7	-0,5	V

Tabel 14. Exploitatiebegroting Algemene dekkingsmiddelen

De wijziging op het programma Algemene dekkingsmiddelen resulteert in een voordeel van € 0,5 miljoen:

- Op basis van de jaarstukken 2023 van de NWB is de verwachting dat de dividenduitkering in 2024 gelijk zal zijn aan de dividenduitkering in 2023. In de begroting van 2024 is uitgegaan van een lager bedrag, de bate is dan ook verhoogd (voordeel € 0,5 miljoen).

2. Financiële realisatiegraad investeringen

Onderstaande tabel geeft de prognose weer van de besteding t.b.v. investeringen in jaarschijf 2024. In onderstaande tabel is te zien dat de totale verwachte financiële realisatiegraad ten opzichte van de gewijzigde begroting 97% bedraagt.

Programma (bedragen x € 1 mln.)	Oorspronkelijke begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	1e begrotingswijziging 2024	Verschil t.o.v. oorspronkelijk begroting	Verschil t.o.v. gewijzigde begroting	Verwachte realisatiegraad t.o.v. oorspronkelijke begroting	Verwachte realisatiegraad t.o.v. gewijzigde begroting
Waterveiligheid	12,0	12,1	8,2	-3,8	-3,9	69%	68%
Voldoende en Schoon Water	14,2	16,1	15,5	1,3	-0,6	109%	96%
Waterketen	33,0	30,0	31,7	-1,3	1,7	96%	106%
Wegen	24,5	29,5	28,6	4,1	-0,9	117%	97%
Bestuur en Organisatie	2,2	3,2	4,2	2,0	1,0	189%	133%
Totaal	85,9	91,0	88,3	2,4	-2,7	103%	97%

Tabel 15. Financiële realisatiegraad investeringen

Waterveiligheid

Voor het programma Waterveiligheid is één grote wijziging opgetreden. Dit betreft het project ZV3T (Zettingsvloeiing verlengde 3de toetsronde). Vanwege de stikstofproblematiek is uiteindelijk een half jaar vertraging opgetreden wat een nadelig effect op de realisatiegraad heeft van € 4,5 miljoen. Voor de afronding van de locatie De Keen (Strijen) van het project Versterking drie regionale keringen is aanvullend budget nodig (+ € 0,6 miljoen).

Voldoende en Schoon Water

Ten opzichte van de gewijzigde begroting is er voor het programma Voldoende en Schoon Water een verschil van - € 0,6 miljoen. Dit zijn grotendeels de gevolgen van de opgetreden gebeurtenissen in 2023. Zo zullen er door de verschoven leveringen van 2023 naar 2024 bij het project NBWS-TA meer kosten worden gemaakt in dit jaar dan was voorzien bij de gewijzigde begroting (+ € 1,1 miljoen).

Ook de vertraging bij de projecten van derden zorgen voor meer uitgaven in 2024 (+ € 0,6 miljoen). De werkzaamheden bij gemaal Oudenhorn en peilbesluit Adrianapolder zijn vorig jaar sneller gegaan dan was verwacht, hierdoor zijn er dit jaar minder kosten (- € 1,6 miljoen). Verder is er een aantal investeringen vervallen die als onderdeel zijn opgenomen in de watergebiedsplannen of waarvoor er geen scope is (- € 0,7 miljoen).

Waterketen

De realisatiegraad ten opzichte van de begroting na wijzigingen laat een lichte stijging zien. Per saldo is de mutatie + € 1,7 miljoen ten opzichte van de gewijzigde begroting. In het programma Asset Lifecycle Management (ALM) Goeree-Overflakkee en Spijkenisse heeft het samenvoegen van fases geleid tot een versnelling, deze versnelling leidt tot een stijging van de verwachte uitgaven (+ € 1,6 miljoen). Door personele wisselingen is de uitvoeringsplanning van de investeringsprojecten op RWZI Dokhaven gewijzigd. Door prioriteiten te stellen aan reguliere- en grootonderhoudswerkzaamheden op RWZI Dokhaven verschuiven daarmee de samenhangende uitgaven (- € 1,8 miljoen) voor het project Influentafsluiters LV Dokhaven. Door de slechte weersperiode en vertraging op de aanbesteding verschuift de bestuurlijke einddatum en daarmee een groot deel van de verwachte uitgaven voor het project Vervangen hoofdverdelers RWZI Dokhaven naar 2025 (- € 1,9 miljoen).

De verwachte uitgaven voor project Slibgisting RWZI Dordrecht zijn verschoven naar 2025 (- € 0,4 miljoen). Het traject om te komen tot een afwegingskader slibstrategie en de verkenning van de mogelijke samenwerking met HVC heeft langer geduurd dan voorzien. In het vergunningstraject voor het lozen van grondwater, om de werkzaamheden aan de verzakte leidingen uit te kunnen voeren, zijn vanwege de aangescherpte regelgeving omtrent PFAS, de uitvoeringswerkzaamheden voor het project Vervanging aansluiting + verzakt leidingwerk RWZI Dordrecht nagenoeg stil komen te liggen. Hierdoor loopt de planning vertraging op en zijn de verwachte uitgaven voor 2024 lager dan begroot (- € 0,6 miljoen). Mogelijkheden worden onderzocht om de vertraging op de uitvoeringsplanning te beperken. De prognose voor de uitgaven voor het project Vervanging-modernisering TA Waterketen is bijgesteld op basis van geactualiseerde ramingen (+ € 1,3 miljoen). Binnen Sluisjesdijk 2.0 is de raming van de jaarschijf 2024 verder verfijnd (+ € 3,4 miljoen), vanwege het contracteren van de bouwpartner voor het definitieve ontwerp. De vervanging van de elektrische hoofdverdelers zal als eerste deelproces in het integrale ontwerp worden opgesteld. Gezien de lange levertijden van materialen is het vanuit risicobeheersing noodzakelijk om in 2024 de materialen van de E-hoofdverdelers aan te schaffen zodat de uitvoering voor het vervangen van de E-hoofdverdelers in 2025 kan starten.

Wegen

Op het programma Wegen en Groen zijn een aantal wijzigingen opgetreden met een totaal saldo van - € 0,9 miljoen. Een aantal werkzaamheden kon vanwege het natte weer in het najaar niet worden afgerond in 2023 en is doorgeschoven naar 2024 (+ € 2,0 miljoen). De risicoreserveringen van het groot onderhoud van de vier regiobundelkredieten voor de eilanden zijn nu ook daadwerkelijk als risicobudget opgenomen (- € 1,3 miljoen). De uitvoering van trajectaanpak Buitenom (Hoeksche Waard) is deels doorgeschoven naar 2025 en het project Oudelandsedijk te Dirksland is doorgeschoven naar 2025 (totaal - € 1,3 miljoen). Tenslotte wordt de herplantplicht van dit jaar bepaald per plantseizoen, dat zorgt eenmalig voor een nadeel van € 0,1 miljoen.

Bestuur en Organisatie

De mutaties op programma Bestuur en Organisatie ten opzichte van de gewijzigde begroting bedragen € 1,0 miljoen. Project Fysieke Toegangsbeveiliging is niet volledig in 2023 uitgevoerd en daardoor deels doorgeschoven naar 2024 (+ € 0,6 miljoen). Voor het project Verlichting Waterschapshuis is de aanbesteding hoger uitgevallen dan gepland. Deze hogere kosten kunnen gedekt worden door de toegekende DUMAVA subsidie (+ € 0,4 miljoen).

3. Vaststellingsbesluit

BESLUIT VERENIGDE VERGADERING

ONDERWERP 1e begrotingswijziging 2024

DE VERENIGDE VERGADERING VAN WATERSCHAP HOLLANDSE DELTA,

op voordracht van dijkgraaf en heemraden van waterschap Hollandse Delta d.d. 7-5-2024;

gehoord het advies van de Commissie:

- Waterhuishouding en Waterzuivering (Water) van 03-06-2024;
- Waterkering, (Vaar)Wegen en Vergunningverlening (WWV) van 04-06-2024;
- Middelen, Bestuurlijke Zaken en Handhaving (MBH) van 05-06-2024.

overwegende dat:

- de Programmabegroting 2024 is gebaseerd op inzichten en inschattingen uit 2023;
- met het oog op rechtmatigheid het noodzakelijk is de Programmabegroting 2024 tussentijds aan te passen;
- met de 1^e begrotingswijziging 2024 verantwoording wordt afgelegd over de financiële voortgang ten opzichte van de Programmabegroting 2024.

gelet op:

- Artikel 77 Waterschapswet;
- Artikelen 99 tot en met 102 van de Waterschapswet;
- Artikel 10 van de Verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie WSHD 2014;
- Programmabegroting 2024.

BESLUIT:

1. De 1^e begrotingswijziging 2024 vast te stellen;
2. De Programmabegroting 2024 te wijzigen met de in de 1^e begrotingswijziging 2024 opgenomen mutaties, zoals vermeld onder de verschillende programma's in hoofdstuk 2;
3. In te stemmen met het wijzigen van de investeringen in scope, planning en middelen conform de mutaties zoals opgenomen in de vertrouwelijke bijlage.

Ridderkerk, 19 juni 2024

De Verenigde Vergadering voornoemd,

secretaris-directeur,

dijkgraaf,

V. Bergsma

J.F. Bonjer

4. Bijlagen

4.1 Aansluiting begroting 2024 en beginstand 1^e begrotingswijziging 2024

Onderstaande tabel geeft het saldo weer zoals vastgesteld in de Programmabegroting 2024 (primitieve begroting) en de mutaties die tussentijds hebben plaatsgevonden die leiden tot de beginstand van de 1^e begrotingswijziging 2024 (begroting incl. wijzigingen).

Omschrijving (bedragen x € 1 mln.)	Primitieve begroting 2024	Eerder genomen besluiten VV	Begroting (incl. wijzigingen)
Waterveiligheid	23,0	-	23,0
Voldoende en Schoon Water	63,3	-	63,3
Waterketen	89,6	-	89,6
Wegen	13,8	-	13,8
Bestuur en Organisatie	27,6	0,2	27,8
Dekkingsmiddelen	-204,2	-	-204,2
Saldo van baten en lasten voor bestemming	13,0	0,2	13,2
Toevoeging aan reserves	0,3	-	0,3
Onttrekking aan reserves	-13,3	-0,2	-13,5
Saldo van baten en lasten na bestemming	-	-	-

Tabel 16. Aansluiting begroting 2024 en beginstand 1^e begrotingswijziging 2024